

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

GAZDASÁGDIPLOMÁCIAI SZAKTANÁCSADÓ
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

TANULMÁNYI TÁJÉKOZTATÓ

TARTALOMJEGYZÉK

A kar vezetése	3
Tanulmányi Osztály	4
Sport, szabadidő	5
Kari könyvtár	5
A Gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak tájékoztatója	6
A Gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó szakirányú továbbképzés értékelési és ellenőrzési módszerei	9
A képzés oktatói	12
MINTATANTERV	14
I. félév	16
A magyar állami külgazdasági intézményrendszer fejlődése és működése	16
A mai magyar külgazdasági eszközrendszer	18
Gazdasági szakdiplomácia	20
Magyar makrogazdasági folyamatok elemzési eszközei és keretei	22
Magyarország és az EU gazdasági integrációja	23
Magyarország külgazdasági helyzete és finanszírozása	26
Magyarország külgazdasági stratégiája	28
Nemzetközi gazdaságtan	30
WTO és EU: a magyar külgazdaság globális és regionális keretei	32
II. félév	33
A kereskedelemfejlesztés és működőtőke befektetések ösztönzése	33
A külgazdasági folyamatok statisztikai elemzése	35
A magyar vállalatok külföldi befektetési és piaci működése	37
A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	38
A turisztika gazdasági jelentősége és hazai szerepe	43
EU szakpolitikák	45
Magyar és EU verseny- és állami támogatáspolitiká	47
Magyar szakmai szervezetek külgazdasági tevékenysége	49
Nemzetközi befektetésvédelmi szabályok és intézmények	51
Szakdolgozati Témajegyzék	54
Záróvizsga Tételsor	56

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

1042 Budapest, Viola u. 2-4.

Telefon: +36(1) 370-86-01

Fax: +36(1) 231-6026

OM azonosító: FI 44189

A KAR VEZETÉSE

DÉKÁN:

Prof. Dr. Tóth J. Zoltán

tanszékvezető, egyetemi tanár

DÉKÁNHELYETTESEK:

Prof. Dr. Boóc Ádám

nemzetközi és tudományos dékánhelyettes
intézetvezető, tanszékvezető, egyetemi tanár

Prof. Dr. habil. Domokos Andrea

tehetség gondozási dékánhelyettes
intézetvezető, tanszékvezető, egyetemi tanár

Prof. Dr. Udvary Sándor Tibor

oktatási és képzési dékánhelyettes
tanszékvezető, egyetemi tanár

iroda: „A” épület, mfsz. 9.

E-mail: dekanihiv.ajk@kre.hu

félfogadási idő: előzetes bejelentkezés alapján

A GAZDASÁGDIPLOMÁCIA SZAKTANÁCSADÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS SZAKFELELŐSE

Dr. Becsey Zsolt László Ph.D egyetemi docens

e-mail: becsey.zsolt@kre.hu

félfogadási idő: előzetes bejelentkezés alapján

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT

Dr. habil. Móré Sándor PhD tanszékvezető-helyettes, egyetemi docens, a Továbbképzési Központ Vezetője

E-mail: more.sandor@kre.hu

Félfogadási idő: előzetes bejelentkezés alapján

Rákos Viktória szakirányokért felelős oktatási referens

E-mail: ajk.szakirany@kre.hu

Telefon: (+36-1) 370-8601/345

1042 Budapest, Viola utca 2-4. T11

Honlap: <https://ajk.kre.hu/index.php/oktatas/kepzesi-formak/tovabbkepzesi-kozpont.html>

TANULMÁNYI OSZTÁLY

Vas Mária tanulmányi osztályvezető

telefon: +36 1-370 8601 (mellék: 102; 165)

e-mail: ajk.tanulmanyi@kre.hu

iroda: „A” épület, mfsz. 7.

Honlap: <https://ajk.kre.hu/index.php/hallgatoinknak/tanulmanyi-osztaly.html>

A hallgatók tanulmányi ügyeiket az Állam- és Jogtudományi Kar Tanulmányi Osztályán intézhetik az alábbi ügyfélfogadási rend szerint:

<i>Ügyfélfogadás</i>	
<i>Hétfő:</i>	13:00 – 15:00
<i>Kedd:</i>	<i>Szünetel</i>
<i>Szerda:</i>	13:00 – 15:00
<i>Csütörtök:</i>	<i>Szünetel</i>
<i>Péntek:</i>	09:00 – 12:00
<i>Szombat:</i> <i>csak a szorgalmi időszakban</i>	08:30 – 12:00

SPORT, SZABADIDŐ

Az egyetemi sportolási lehetőségekről bővebben itt tájékozódhat:

<http://www.kre.hu/sport/>

KARI KÖNYVTÁR

A Jogi Kar Könyvtára 2001-ben kezdte meg működését, jelenleg közel 20.460 db könyvtári egységgel, köztük több mint 118 féle magyar és idegen nyelvű periodikával, elektronikus dokumentummal, adatbázisokkal segíti felhasználóit, az oktatókat, kutatókat és a hallgatókat.

A könyvtár elsősorban az állam- és jogtudomány szakirodalmával rendelkezik és főként e területen történik a fejlesztése. Ezen túlmenően megtalálható a társ- és kiegészítő tudományok szakirodalma, valamint az általános műveltség gyarapítására szolgáló művekkel is rendelkezünk. Olvasótermeinkben szabadpolcon több ezer, tematikusan elrendezett dokumentum vehető igénybe helyben használatra. Hozzáférést biztosítunk a KRE adatbázisához (E-Corvina Online katalógus) az EISZ és az EBSCO adatbázisaihoz. Egyéb szolgáltatásaink: általános és szakirodalmi tájékoztatás, térítés ellenében: nyomtatás, fénymásolás. (A szolgáltatáshoz regisztráció és előzetes egyenlegfeltöltés szükséges. Részletek: kre.printelek.hu)

A tanévben nyitva tartó könyvtár 60 férőhellyel és 7 számítógéppel várja az olvasókat. Szolgáltatásai beiratkozás (ingyenes) után vehetők igénybe.

Bővebb információ a Könyvtárhasználati Szabályzatban, illetve a www.kre.hu - Állam- és Jogtudományi Kar – Szolgáltatások/Könyvtár menüpontban található).

Elérhetőség: +36 1 370 8601/128
ajk.konyvtar@kre.hu

Nyitvatartás:

Hétfő	9:00-16:30
Kedd	9:00-13:00
Szerda	9:00-18:30
Csütörtök	9:00-16:30
Péntek	Zárva
Szombat	9:00-13:00

A Könyvtár a tanítási szünetekben zárva tart.

A GAZDASÁGDIPLOMÁCIAI SZAKTANÁCSADÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK TÁJÉKOZTATÓJA

Kinek ajánljuk a képzést:

A gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak indításának célja felkészült szakemberek elméleti és gyakorlati tudást adó képzése, akik képesek aktívan és eredményesen részt venni Magyarország külgazdasági pozíciójának előmozdításában itthoni és külföldi szakmai tevékenységük során. A Gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó képzésben résztvevők alkalmassá válnak arra, hogy különböző állami intézmények külgazdasági és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok körébe tartozó más tevékenységek ellátása során szakmailag felkészülten legyenek képesek ellátni általános vagy szakágazati gazdaságdiplomáciai feladatokat idehaza vagy külszolgálatban. A képzésre minden olyan jelentkezőt várunk, aki nemzetközi kapcsolatokkal, illetve a nemzetközi kapcsolatok működtetésének szakmai feladataival – elsősorban állami intézmények keretein belül, de a kutatási és magánszférában is – kíván foglalkozni.

- 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak
- 2. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó
- 3. A felvétel feltétele(i):**
Bölcsészettudomány, társadalomtudomány, természettudomány, gazdaságtudományok, műszaki, pedagógusképzés, művészet, jogi, közigazgatási, rendészeti és katonai képzési területek szakjain legalább alapképzésben szerzett végzettség és szakképzettség.
- 4. A képzési idő félévekben meghatározva:** 2 félév
- 5. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:**60 kredit

6. Szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

A gazdaságdiplomáciai szaktanácsadó

6.1. Tudása:

- a kortárs gazdaságdiplomácia, külgazdasági, valamint külkereskedelmi kapcsolatok működésének magasabb szintű megértését elősegítő ismeretek elsajátítása az illetékes állami és egyes magángazdasági intézményi szereplők körében kialakult magas szintű tapasztalatok és gyakorlati tudás átadásán keresztül;
- a gazdaságdiplomácia és a külgazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez szükséges gyakorlati ismeretek közvetlen megismerése a különböző kormányzati szervezetek, állami hatóságok és gazdasági szervezetek nemzetközi gazdasági kapcsolatokkal és tevékenységekkel foglalkozó szakértőinek rendszeres oktatói részvételén keresztül;
- gazdaságdiplomáciai és külgazdasági döntés előkészítés és döntéshozatal ellátásához szükséges tudásanyag megszerzése;
- a külgazdasági kapcsolatok működtetése során felmerülő feladatok és kérdések összefüggéseinek, valamint értelmezési kereteinek megismerése;
- a magyar külügyi és gazdaságdiplomáciai tevékenységek egymáshoz való viszonyának, illetve a kormányzat szervezeti és feladat megosztási rendszerében történő meghatározása;
- gazdaságdiplomáciai tárgyalások szakmai és technikai előkészítéséhez, illetve az azokban történő részvételhez szükséges módszertani, nemzetközi intézményi és eljárási gyakorlat megismerése.

Ennek keretében vizsgáljuk:

- a magyar makrogazdasági folyamatok elemzésének eszközeit és kereteit;
- a kortárs nemzetközi gazdasági folyamatok értelmezéséhez szükséges szempontokat;
- Magyarország és az EU gazdasági integrációjának meghatározó jellemzőit;
- a WTO és az EU magyar külgazdasági keretként játszott szerepükre vonatkozó ismereteket;
- a magyar állami külgazdasági intézményrendszer fejlődésének és mai működésének megértéséhez szükséges támpontokat;
- Magyarország külgazdasági helyzete és finanszírozása vonatkozó tudnivalókat.

6.2. Képességei:

Képes:

- gazdaságdiplomáciai és külgazdasági viszonyok globális és regionális jelenségeivel, illetve nemzetközi folyamatokkal kapcsolatos elemző és értékelő tevékenységre;
- lényeglátásra és kreativitásra;
- a megalapozott ismeretekre épülő elemzések során önálló szakmai vélemény kialakítására;
- a problémaközpontú szemléletmódú és gyakorlati problémamegoldást kereső megközelítésre;

- a szakmai szempontú módszeres feladatkezelésre;
- a tárgyalási, kommunikációs és konfliktuskezelő képességek fejlesztésére;
- az áttekintési és rendszerező képességek hatékonyságának növelésére.

6.3. Attitűdje:

- nyitott a szakterülete átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására;
- törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg;
- a komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését;
- vállalja és hitelesen képviseli szakterülete társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

6.4. Autonómiája és felelőssége:

- kész a jogszabályi környezetben bekövetkező változások önálló megfigyelésére;
- tudatosan képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik;
- etikus döntéseket hoz az információk közlésére vonatkozólag, tiszteletben tartja a jogkereső állampolgárok személyiségi jogait;
- a szakmai közösség és az egyéni érdekei között egyensúlyt és összhangot teremt.

7. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

7.1. Alapozó ismeretek: 25 kredit

Hazai makrogazdasági folyamatok elemzése; nemzetközi gazdaságtan; nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga; Magyarország uniós gazdasági integrációja; a magyar külgazdaság globális és regionális keretei; magyar állami külgazdasági intézményrendszer; magyar külgazdasági stratégia; Magyarország külgazdasági helyzete és finanszírozása; külgazdasági eszközrendszer.

7.2. Szakismeretek: 25 kredit

Kereskedelemfejlesztés és működőtőke befektetések ösztönzése; magyar vállalatok külföldi befektetési és piaci működése; gazdasági szakdiplomácia; magyar szakmai szervezetek külgazdasági tevékenysége; nemzetközi befektetésvédelmi keretek és intézmények; uniós és magyar verseny- és állami támogatáspolitikák; EU szakpolitikák; turisztikai gazdaságtan; külgazdasági statisztika.

A GAZDASÁGDIPLOMÁCIAI SZAKTANÁCSADÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS ÉRTÉKELÉSI ÉS ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREI

Kötelező tárgyak:

Az alapozó ismeretek és a szakirányú ismeretek is a képzés kötelező tárgyai. Az ismeretek ellenőrzése szóbeli vagy írásbeli kollokvium alapján történik. Az ismeretek beszámolóval történő értékelése esetén - az oktatók döntése alapján - lehetőséget adunk arra, hogy a hallgatók házi dolgozatot készítsenek, amelyet az oktatók érdemjeggyel osztályoznak.

A szakdolgozat követelményei:

A szakdolgozatot a hallgatók a képzésben szereplő tantárgyak valamelyikében tárgyalt témából készíthetnek. A szakdolgozat témáját a hallgató a választott tárgyat oktató tanár, mint témavezető irányítása mellett dolgozza fel. Nem kizárt a kötelező tárgyon kívüli téma feldolgozása a szakdolgozatban, ebben az esetben a hallgató külső konzulenszt is választhat. Ebben az esetben a munkáját a témájához leginkább kapcsolódó tantárgy oktatója, mint belső témavezető felügyeli. A szakdolgozat terjedelme minimum 2 szerzői ív, elkészítésére és bírálatára a KRE Tanulmányi-és Vizsgaszabályzatának rendelkezései az irányadók. A szakdolgozat megvédése a záróvizsgával összeköthető, a megoldás különösen javasolható akkor, ha a szakdolgozat témája valamely záróvizsga tárgykörébe tartozik.

A szakdolgozat értéke: 10 kredit.

A záróvizsga:

A záróvizsga szóbeli vizsga, amely az alábbi témakörökből áll: Általános külgazdasági alaptételek, Az EU szerepe a külgazdasági politikában, A magyar külgazdasági politika, Gazdaságdiplomácia a gyakorlatban.

A diploma minősítése:

A diploma minősítésének alapja a záróvizsga tárgyakból tett vizsga osztályzatainak, valamint a szakdolgozat érdemjegyeinek egészre kerekített egyszerű számtani átlaga szerint: elégséges, közepes, jó, jeles vagy kitűnő.

Jelentkezés

Jelentkezés módja:

Kizárólag elektronikusan, a szakirányú továbbképzések oldalán található jelentkezési felület kitöltésén keresztül történik:

<https://ajk.kre.hu/index.php/gazdasagdiplomaciai-szaktanacsado>

Elektronikusan feltöltendő és postázandó dokumentumok:

- Magyar-angol oklevélmásolat (ha oklevelét külföldön szerezte, honosító határozatot vagy hiteles fordítást is mellékeljen, ha az nem angol vagy német vagy francia nyelvű).
- A jelentkezési lap aláírással ellátva.
- A regisztrációs díj befizetését igazoló átutalási bizonylat másolata.

Postai címünk: 1042 Budapest Viola utca 2-4. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudomány Kar, Szakirányú Továbbképzési Központ

Regisztrációs díj: összege: **9.000,-** Ft. A regisztrációs díj befizetésének határideje a jelentkezés napja. A regisztrációs díj befizetéséről szóló igazolást a jelentkezésnél csatolni szükséges.

Önköltség díja:

1. félév: 250.000,- Ft

2. félév: 250.000,- Ft

A képzés díját a munkáltató átvállalhatja.

További információk: <https://ajk.kre.hu/index.php/tk-felveteli-informaciok>

A Beiratkozásnál kérjük a következőket:

- angol/magyar nyelvű eredeti oklevél bemutatása. Külföldi felsőoktatási intézményben szerzett, befejezett felsőfokú tanulmányokat tanúsító oklevél esetén a hiteles magyar nyelvű fordítást is csatolni kell. A továbbtanulási célú elismerési eljárást az egyetem a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény alapján folytatja le;
- szakmai önéletrajz;
- a regisztrációs díj befizetését igazoló átutalási bizonylat másolata.

A tanórák megtartására 10-12 hetes szorgalmi időszak áll rendelkezésre, amelyet a vizsgák letételére szolgáló 6 hetes vizsgaidőszak követ.

Az oktatás a pénteki és a szombati napokon történik a következő rendben:

PÉNTEKEN

- 15:00 és 16:30 között (2x45 perc)
- 16:45 és 18:15 között (2x45 perc)
- 18:30 és 20:00 között (2x45 perc)

SZOMBATON

- 8:00 és 9:30 között (2x45 perc)
- 9:45 és 11:15 között (2x45 perc)
- 11:30 és 13:00 között (2x45 perc)
- 13:15 és 14:45 között (2x45 perc)
- 15:00 és 16:30 között (2x45 perc)

Az oktatás helyszíne:

Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának „A” épülete
(1042 Budapest, Viola utca 2-4.)

Az Egyetem elkülönített parkolóval rendelkezik, amelyet az Oktatók és Hallgatók számára egyaránt rendelkezésre bocsát.

A képzésről, valamint a jelentkezés módjáról bővebb információkat kérhet kollégánktól:

e-mail: ajk.szakirany@kre.hu

telefon: (+36-1) 370-8601 / 345-es mellék

A KÉPZÉS OKTATÓI

OKTATÓ	MUNKAHELY, ELÉRHETŐSÉG
Baksay Gergely igazgató	Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató, Magyar Nemzeti Bank
Dr. Bába Iván	babaiivan50@gmail.com
Dr. Becsey Zsolt László Ph.D egyetemi docens	KRE-ÁJK Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete becsey.zsolt@kre.hu ; zsolt.becsey@gmail.com
Dr. Budaházy György osztályvezető	Központi Statisztikai Hivatal - Külkereskedelem-statisztikai főosztály gyorgy.budahazy@ksh.hu
Csaba Lajos János PR és kormányzati kapcsolatok vezető-helyettes	Richter Gedeon Nyrt. csabalj@richter.hu
Dr. Deák Beáta	dr.deak.beata@gmail.com
Dobos Edina igazgató	Andersen Magyarország dobosedina@hotmail.com
Galambos Judit mesteroktató	BGE Nemzetközi Kereskedelem és Logisztika Tanszék judit.galambos06@gmail.com
Dr. Gordos Péter Ph.D egyetemi adjunktus	MOL Nyrt. gordos.peter@kre.hu
Dr. Hargita Eszter osztályvezető	Innovációs és Technológiai Minisztérium - Támogatásokat Vizsgáló Iroda eszter.hargita@itm.gov.hu
Dr. Horváth Botond GVH Kartell Iroda vezetője	Gazdasági Versenyhivatal horvath.botond@gvh.hu
Ivanics Krisztina igazgató	EXIM Termékfejlesztés és Értékesítés támogatás ivanics.krisztina@exim.hu
Juhász Imre vezető kormány-főtanácsos, tudásgazdasági referens	Innovációs és Technológiai Minisztérium- Innovációért felelős Végrehajtási és Elemzési főosztály imre.juhasz@itm.gov.hu
Dr. Kardon Béla Ph.D tudományos igazgató	Regionális Információs és Fejlesztési Tudásközpont bkardon@rcisd.eu
Kiss-Parciu Péter helyettes államtitkár	Külgazdasági és Külügyminisztérium pkissparciu@mfa.gov.hu
Dr. Kupcsok Lajos elnöki főtanácsadó	Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara lkupcsok@mvm.hu

Dr. Littvay-Kovács Áron nemzetközi igazgató	Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara aronlittvay@googlemail.com
Dr. Lóránt Károly mérnök-közgazdász	Magyar Közgazdasági Társaság lorantkaroly@gmail.com
Mocsáry Péter Miklós belgrádi nagykövet	Külgazdasági és Külügyminisztérium pmocsary@mfa.gov.hu
Nagy Antal elnök-vezérigazgató	Dispomedicor Zrt. boss@dispomedicor.hu
Dr. Nemes Andrea ENSZ képviselő	Külgazdasági és Külügyminisztérium andrea.nemes@mfa.gov.hu
Dr. Palásti Gábor Péter Ph.D tudományos főmunkatárs	Szegedi Tudományegyetem palasti.gabor@gmail.com
dr. Simon József Ph.D	Eötvös József Főiskola simon.jozsef@ejf.hu
Szakáli István Loránd vezető	Századvég - Gazdaságpolitika és Gazdaságstratégia Kutatóműhely szakaliil@gmail.com
Dr. Vajda László Sándor ny. főosztályvezető	Agrárminisztérium vajda.laszloeu@gmail.com
Várkonyi László osztályvezető	Igazságügyi Minisztérium laszlo.varkonyi@im.gov.hu

MINTATANTERV

Ssz.	Tantárgy megnevezése	Tantárgy kódja	Meghirdetés féléve	Félévi óraszám (előadás / szeminárium)		Félévi óraszám összesen	Kredit	Számonkérés módja
				ea.	szem.			
I. félév összesen				50	50	100	26	
1.	A magyar állami külgazdasági intézményrendszer fejlődése és működése	AJ GDSZT0105K	1. félév	6	6	12	3	kollokvium
2.	A mai magyar külgazdasági eszközrendszer	AJ GDSZT0109K	1. félév	0	18	18	3	gyakorlati jegy
3.	Gazdasági szakdiplomácia	AJ GDSZT0108K	1. félév	0	14	14	3	gyakorlati jegy
4.	Magyar makrogazdasági folyamatok elemzési eszközei és keretei	AJ GDSZT0101K	1. félév	8	0	8	2	kollokvium
5.	Magyarország és az EU gazdasági integrációja	AJ GDSZT0106K	1. félév	8	0	8	3	gyakorlati jegy
6.	Magyarország külgazdasági helyzete és finanszírozása	AJ GDSZT0104K	1. félév	6	4	10	3	kollokvium
7.	Magyarország külgazdasági stratégiája	AJ GDSZT0107K	1. félév	6	4	10	3	gyakorlati jegy
8.	Nemzetközi gazdaságtan	AJ GDSZT0102K	1. félév	10	0	10	3	kollokvium
9.	WTO és EU: a magyar külgazdaság globális és regionális keretei	AJ GDSZT0103K	1. félév	6	4	10	3	kollokvium
II. félév összesen				48	52	100	24	
10.	A kereskedelemfejlesztés és működőtőke befektetések ösztönzése	AJ GDSZT0201K	2. félév	6	6	12	3	gyakorlati jegy
11.	A külgazdasági folyamatok statisztikai elemzése	AJ GDSZT0209K	2. félév	6	4	10	2	gyakorlati jegy
12.	A magyar vállalatok külföldi befektetési és piaci működése	AJ GDSZT0202K	2. félév	0	8	8	2	gyakorlati jegy
13.	A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	AJ GDSZT0207K	2. félév	10	0	10	2	kollokvium
14.	A turisztika gazdasági jelentősége és hazai szerepe	AJ GDSZT0208K	2. félév	6	0	6	2	gyakorlati jegy
15.	EU szakpolitikák	AJ GDSZT0206K	2. félév	0	24	24	4	kollokvium
16.	Magyar és EU verseny- és állami támogatáspolitikák	AJ GDSZT0205K	2. félév	10	0	10	3	gyakorlati jegy

17.	Magyar szakmai szervezetek külgazdasági tevékenysége	AJ GDSZT0203K	2. félév	0	10	10	3	gyakorlati jegy
18.	Nemzetközi befektetésvédelmi szabályok és intézmények	AJ GDSZT0204K	2. félév	10	0	10	3	kollokvium
	Összes tantárgyi követelmény			98	102	200	50	
	Oklevél megszerzésének kritériuma:		-					-
	Szakdolgozat	AJ GDSZT0210K	-	-	-	-	10	-
	Összesen		-	98	102	200	60	-

TANTÁRGYI ISMERTETŐ

I. FÉLÉV

A magyar állami külgazdasági intézményrendszer fejlődése és működése

A tantárgy megnevezése - (angolul): The state institutions of Hungarian foreign trade policy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás + 6 szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0105K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Juhász Imre

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A minisztériumi és vállalati külkereskedelem a rendszerváltás előtt és ennek megváltozása, beillesztése a kormányzati rendszerbe. Az ITDH, az Eximbank, a MEHIB létrejötte, fejlődése, szerepe, valamint intézményi változások az EU-csatlakozás utáni időszakban napjainkig. A jelenlegi intézményi és irányítási struktúra, szereplők és felépítésük. A külgazdasági diplomaták szerepének és feladatainak változása az elmúlt években.

Tantárgyi tematika:

1. Magyarország külgazdaságának jellemzői és feltételrendszere a rendszerváltás előtti időszakban (a tervezettség és a hosszúlejáratú kereskedelmi szerződések rendszere, relációs- és áruszerkezet).
2. A nemzetközi szervezetek szerepe/hatása a külgazdasági kapcsolataink alakulására. A külgazdaság tényleges helyzete és problémái a „rendszerváltás pillanatában”, azaz honnét indultunk 1990 tavaszán.
3. A külgazdaság az államigazgatásban. A külkereskedelem jellegének megváltozása a rendszerváltás után: külkereskedelemből külgazdaság.

4. A tulajdonosi és az irányítási szerkezet változása. A vállalati és az intézményrendszer fejlődése, jellemzői, egymáshoz való kapcsolatok változása.
5. A kereskedelemfejlesztés és a befektetésösztönzés mint a külgazdasági stratégia megvalósításának két gyakorlati pillére.
6. Az egyes szervezetek szerepe és helye a külgazdasági kapcsolatok fejlesztésében (az állam és a kormányzati szervek szerepe, helye; az HIPA/Nemzeti Befektetési Ügynökség és , a HEPA/Nemzeti Export Promóciós Ügynökség és elődei feladata; az állami intézmények szerepe (Eximbank, MEHIB); Kamarák, vegyes kamarák, szakszövetségek; Országos hatáskörű szervezetek Pl. AMC, Turizmus ZRT, Közösségi marketingszervezetek stb.)
7. A külföldi állomáshelyen dolgozó gazdaságdiplomáciai hálózat szervezeti, irányítási rendszerének fejlődése.
8. A külgazdasági szakdiplomataék szerepének, feladatainak változása; a kereskedelmi kirendeltségtől a külgazdasági szakdiplomata-hálózatig.
9. A külgazdasági diplomataék munkája gyakorlati példákon keresztül. Súlypontok, események, rendezvényszervezés, lehetőségek feltárása a relációban, javaslatok közvetítése hazafelé.
10. Az integrált külpiaci hálózat sajátosságai (a minisztériumok és a küldő szervezetek együttműködése); üzleti kommunikációs és protokollsajátosságok.
11. Az államközi gazdasági kapcsolatkból adódó diplomáciai feladatok.
12. Kormányközi (Gazdasági) Vegyes bizottságok működése, szerepe, sajátosságok

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

A mai magyar külgazdasági eszközrendszer

A tantárgy megnevezése - (angolul): State instruments of Hungarian foreign trade policy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 18 tanóra szeminárium

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0109K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Becsey Zsolt László Ph.D, Dr. Ivanics Krisztina, Dr. Galambos Judit, Dr. Kupcsok Lajos, Heffner Róbert

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A HIPA (befektetésösztönző állami szervezet), az Eximbank és a MNKH Zrt., illetve utódja, a HEPA szerepe; a beruházás ösztönzés és kereskedelem fejlesztés céljai és eredményei; a befektetők elvárásai és a beruházásösztönzés eszközrendszere; kötött segélyhitelek, közös alapok, finanszírozási alapok; a kereskedőházak koncepciójának lényege, megvalósításának feltételei és működésük lehetőségei; kis- és közepes vállalkozások (KKV) informálása, külkereskedelmi jellegű segítése, képzésük.

Tantárgyi tematika:

1. A mai magyar külgazdaság prioritásai – a HIPA mint a Külgazdasági stratégia végrehajtásának egyik eszköze.
2. A HIPA átalakulása, szervezeti felépítése, új feladatai és kapcsolata a külgazdasági intézményrendszerrel.
3. A befektetők elvárásai, a beruházás ösztönzés eszközrendszere.
4. Gazdasági Vegyes Bizottságok működése és feladatai, különös tekintettel a szomszédos országokkal együtt működtetett vegyes kamarai rendszerre.
5. A külgazdasági attaséhálózat céljai és feladatai.

6. MNKH (illetve HEPA): híd a kormányzati intézményrendszer és a magánszektor között.
Célok és Eszközök.
7. Az MNKH (HEPA) szolgáltatásai, tevékenysége a KKV-k szolgálatában.
8. A Keleti Nyitás és export összefüggései.
9. HIPA eredmények és feladatok a keleti nyitás jegyében.
10. Az exportfinanszírozás felépítése, történelme, szerepe.
11. Állami exportösztönzés és magyarországi működése.
12. Az exportfinanszírozás nemzetközi szabályozás rendszere.
13. Makrogazdasági kitekintés – az export és import alakulása az elmúlt években.
14. Hazai finanszírozási környezet a kkv-k számára.
15. Exportfinanszírozási lehetőségek a kkv-k számára.
16. Nagy világgazdasági folyamatok, korszakok jellemzői.

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szereshető érdemjegy

Gazdasági szakdiplomácia

A tantárgy megnevezése - (angolul): Economic and trade diplomacy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 14 tanóra szeminárium

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0108K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba Attila

Oktató(k): Dr. Kardon Béla, Dr. Vajda László Sándor

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az agrárdiplomácia, nemzetközi tudományos, technológiai és innovációs együttműködés, a magyar oktatásexport sajátosságai és ezek szerepe a magyar külgazdasági kapcsolatokban; a magyar kétoldalú és többoldalú szakdiplomáciai tevékenységek főbb irányai, terepei és kihívásai; a gazdasági szakdiplomáciai tevékenységek nemzetközi kapcsolatrendszere, valamint együttműködési szerződések és finanszírozási hátterek.

Tantárgyi tematika:

1. Az agrárdiplomácia definíciója, területei, céljai, az agrárdiplomácia szereplői, bilaterális agrárdiplomáciai kapcsolatok, a szakattasói hálózat, a kétoldalú mezőgazdasági munkacsoportok, oktató: Dr. Vajda László.
2. Multilaterális agrárdiplomácia, FAO, GATT/WTO, OECD, Visegrádi 4-ek, SEE RWG (South-East European Cooperation, Rural Working Group), az Európai Unió mint az agrárdiplomácia sajátos területe, az Állandó Képviselő Mezőgazdasági és Környezetvédelmi csoportja, az Agrárminiszterek Tanácsa, a tanácsi munkacsoportok, a magyar Elnökség, oktató: Dr. Vajda László.
3. A tudománydiplomácia definíciója, a magyar tudománydiplomácia története, a tudománydiplomácia működését meghatározó jogszabályi háttér, oktató: Dr. Kardon Béla.

4. A kutatás, fejlesztés és innováció hazai és nemzetközi szereplői, tevékenységi területek a tudománydiplomáciában: kétoldalú kormányközi KFI együttműködések, oktató: Dr. Kardon Béla.
5. Tevékenységi területek a tudománydiplomáciában: sokoldalú kormányközi együttműködések, kiemelten az EU és a NATO KFI együttműködések, a magyar tudományos és technológiai attaséi hálózat, oktató: Dr. Kardon Béla.
6. A tudomány mint erőforrás: külföldi forrásbevonási lehetőségek a magyar kutatásfejlesztés és innováció számára az Európai Unió következő finanszírozási ciklusa során; a közvetlen külföldi források (Horizont 2020), a kohéziós politika forrásainak és a hazai források összehangolása, lehetséges szinergiák, jó gyakorlatok, oktató: Dr. Kardon Béla.
7. A tudás mint erőforrás: külföldi hallgatók a magyar felsőoktatásban, nemzetközi felsőoktatás-marketing, oktató: Dr. Kardon Béla.

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Magyar makrogazdasági folyamatok elemzési eszközei és keretei

A tantárgy megnevezése - (angolul): Tools for the analysis of Hungarian macroeconomic developments

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 8 tanóra előadás

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 2

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0101K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Pulay Gyula

Oktató(k): Dr. Simon József, Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A magyar makrogazdasági folyamatokat szemléltető mutatók, feltételek és változók áttekintése és szakszerű gazdasági elemzésekben történő alkalmazásuk megismertetése, illetve rendszerezett bemutatása, és ezeknek a külgazdasági folyamatoknak megértése és kapcsolódása szempontjából történő kifejtése.

Tantárgyi tematika:

1. A makrogazdasági folyamatokat szemléltető mutatók, külgazdasági jellegű mutatók szerepe, fontossága;
2. A gazdasági trendek elemzése;
3. A költségvetési folyamatok elemzése;
4. A monetáris folyamatok elemzése.

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szereshető érdemjegy

Magyarország és az EU gazdasági integrációja

A tantárgy megnevezése - (angolul): The economic integration of Hungary into the EU

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 8 tanóra előadás

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0106K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Miklósné dr. Zakar Andrea

Oktató(k): Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Hazánk uniós gazdaságokkal kialakult kapcsolatainak és az egységes belső piaci fokozatos integrációjának áttekintése a rendszerváltás előtti szerződéses és kereskedelmi kapcsolatokról a társulási viszonyon át a teljes jogú tagságig.

Tantárgyi tematika:

1. Magyarország kiütkeresése a rendszerváltást megelőzően: nyitás a nyugati kereskedelmi és pénzügyi szervezetek felé. Az Európai Közösségekhez vezető út előkészítő állomásai.
2. A Nyugat első reagálása a rendszerváltásra: a PHARE program, javaslat társulási szerződés kötésére és az erre való magyar válasz (a magyar kormány Memoranduma).
3. A társulási szerződés megkötésére irányuló tárgyalások. A több évtizedes politikai szembenállás okozta bizalmatlanság fokozatos oldódása mindkét oldalon. A szerződés tartalma és folyamatos továbbfejlesztése. Az EU koppenhágai döntése a csatlakozási kritériumokról. A csatlakozási kérelem beadása. A Bizottság Véleménye.
4. A „régii tagállamok” dilemmái a bővítéssel kapcsolatban. A megoldást segítő eszköz: az Európai Bizottság javaslata a 2000–2006. évi pénzügyi keretre (AGENDA 2000). A hazai felkészülés és ebben a társulási szerződés és a különféle uniós támogatási programok szerepe.

5. A „régí tagállamok” meg-megújuló – a döntéseket késleltető – aggályai és a bővítés uniós támogatói a csatlakozási tárgyalások során. Az Unió belső felkészítése a bővítésre. A csatlakozni kívánók, köztük Magyarország és a Visegrádi Négyek küzdelme a tárgyalási folyamatok előbbre viteléért.
6. A svéd és a dán uniós elnökség kiemelkedő szerepe a csatlakozási folyamat előre vitelében és lezárhatóságában. A tárgyalások befejezése 2002. december 13. Koppenhága. A csatlakozási tárgyalások tartalma fejezetenként és elnökségenként. A vonatkozó közös és közösségi politikák főbb elemei, az egyes fejezetekkel kapcsolatos jogharmonizációs feladatok és a derogációs kérések. Az uniós Éves Jelentések szerepe. A tárgyalási álláspontok előkészítése, a tárgyalások konkrét formái.
7. A „záró csomag” (a verseny fejezet, a mezőgazdasági fejezet és a költségvetési fejezet) tartalma. A tárgyalások lezárásának hazai fogadtatása. Megfigyelői státuszunk – a betanulás időszaka. A 2004. május 1-jétől kezdődő tagsági időszak eredményeinek és a még megoldandó feladatok áttekintése. Részvételünk az uniós feladatok megoldásában (Lisszaboni szerződés, 2007–2013. évi pénzügyi keret kialakítása, első magyar uniós elnökség). A tagsággal járó előnyök (pénzügyi támogatások a kohéziós politika és az agrárpolitika keretében, a személyek, majd a munkaerő szabad mozgása, a diplomák kölcsönös elismerése). Ennek eredményei: környezeti feltételeink, útjaink javulása stb; magyar tisztviselők gyors és hatékony bekapcsolódása az uniós intézményrendszerbe. Az EU+IMF+Világbank mentőöve 2008-ban a gazdasági csőd szélére jutott Magyarországnak. A tagsági időszak problémái: a csaknem tíz évig tartó túlzott deficiteljárás, a felzárkózásunk elmaradása, mezőgazdaságunk lassú illeszkedése az uniós agrárpolitikába, a pályázati rendszer bonyolultsága. A problémák hazai okai.
8. A magyar uniós elnökség (2011 első fele) eredményei
9. Magyarország előtt a következő stratégiai feladatok állnak: növekedés, foglalkoztatásbővítés, versenyképesség javítása, a gazdaság tartós konszolidációja. Ehhez az EU segítséget tud nyújtani: az Unió előtt ugyanazok a stratégiai feladatok állnak, mint előttünk, azaz a közösség egészének e feladatok megoldása érdekében kell munkálkodnia. Ebben a szellemben került 2014 szeptemberében aláírásra Barroso európai bizottsági elnök és Orbán Viktor miniszterelnök között a 2014–2020 közötti pénzügyi perspektíva magyar vonatkozásairól szóló partnerségi megállapodás.
10. 2021-2027 időszak kihívásai, a magyar-EU kapcsolatok új dimenziói
11. A tízenhat éves tagság tanulságai: Az uniós tagság a jogok (lehetőségek) és kötelezettségek egysége. Magyarország boldogulása elválaszthatatlan az Unió fejlődésétől. Az EU-tagságig elvezető tárgyalási folyamat tapasztalatai és ezek szerepe uniós tagságunk során: a nemzeti érdekérvényesítés lehetőségei és módjai, tárgyalási álláspontok

kidolgozása, szövetségesek keresése konkrét példák tükrében. Az uniós tagság adta lehetőségek hatékonyabb kihasználása nemcsak a tárgyaló politikusok, kormányzati képviselők és tisztviselők számára jelent feladatot, hanem a társadalom valamennyi rétege számára. Ez az Unióról szóló ismeretek erősítését, mélyítését igényli az oktatás területén, a médiák részéről, az egyes szakmai területeken az ott érvényes képviseleti rend szerint (például a vállalkozási szférában a szakmai kamarák részéről).

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Magyarország külgazdasági helyzete és finanszírozása

A tantárgy megnevezése - (angolul): The financial conditions of the external economic relations of Hungary

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás + 4 szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0104K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Borbély László András, Dr. Lóránt Károly

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A folyó finanszírozási mérleg alakulásának meghatározó összetevői és feltételei. Befektetések, külföldi beruházások és jövedelemáramlások hazánk, valamint annak tágabb regionális környezete esetében. Az EU szerepe és jelentősége külső finanszírozási mérlegünk alakulásában. A hiányunk kormány szintű és teljes mérlege, külső és belső hiány és annak finanszírozási módjai.

Tantárgyi tematika:

1. A bruttó és a nettó külső adósság főbb jellemzői; Magyarország eladósodási folyamata 1995–2012, az eladósodás főbb jellemzői, kiváltó okai.
2. Az ország külső adóssága és az államadósság kapcsolata; az államadósság szerepe az eladósodási folyamatban; a nemzetközi tartalék szerepe és összefüggése az államadósság alakulásával; a hitelminősítők szerepe az ország és az állam finanszírozásában.
3. A gazdasági fejlődés összefüggése a külgazdasággal; gazdasági növekedés üteme, külkereskedelmi rugalmassága; a külkereskedelem aránya a gazdaságban (GDP-ben) külgazdasági elméletek.

4. Magyarország külső egyensúlyának és adósságának alakulása; külkereskedelmi egyensúly alakulása hosszú távon; eladósodási hullámok a magyar gazdaságban; eladósodási hullámok a világgazdaságban, ennek okai; törekvések az adósságválságok felszámolására.
5. A külső és belső egyensúly összefüggése és a belső és külső államadósság; a „belső” államadósság fogalma: az államháztartás adóssága; a külső adósság fogalma, főbb összetevői; ikerdeficit, fogalma.
6. Magyarország duális gazdasága; a duális gazdaság fogalma; a külföldi tulajdon szerepe a magyar gazdaságban; a duális gazdaság bemutatása az ágazati kapcsolatok mérlege alapján.
7. A fizetési mérleg összetevői és a jövedelemáramlás; a fizetési mérleg egyes elemeinek tartalma, ezek hosszú távú alakulása; jövedelemáramlás Magyarország és az Unió esetében; az FDI áramlása és állománya az Unió egyes országában; fizetési mérleg egyensúlytalanságok és eladósodás az EU egyes országában.
8. Külgazdasági szerkezet Európában; világkereskedelem szerkezeti változásai; Európa a világkereskedelemben; a multinacionális vállalatok szerepe a világkereskedelemben, relokáció.

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szerzhető érdemjegy

Magyarország külgazdasági stratégiája

A tantárgy megnevezése - (angolul): Hungarian foreign trade and economic strategy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás + 4 szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0107K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Szakáli István Loránd

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Magyarország jelenlegi és a korábbi külkereskedelmi, valamint tágabb nemzetközi gazdasági kapcsolati stratégiái irányának, jelentésének, eredményeinek és távlatainak értelmezése. Hazánk uniós tagságával a közös külkereskedelmi politika keretei között megváltozott helyzetünk elemzése, ennek állami alakításának befolyásolási lehetőségei és céljai. A jelenleg ismert magyar külkereskedelmi stratégia legfontosabb elemei és törekvései, valamint globális és regionális irányai és céljai.

Tantárgyi tematika:

1. A stratégiai tervezés jelentősége, módszertana. Tervezési szintek és dokumentumok az Unióban és Magyarországon.
2. Az Európai Unió gazdaságpolitikája; az egységes piacból következő gazdaságpolitikai intézkedések; a Maastrichti szerződésből következő gazdaságpolitikai irányelvek; az Unió költségvetéséhez kapcsolódó gazdaságpolitikai elemek; Magyarország és az Európai Unió költségvetési kapcsolatai; Magyarország Konvergencia Programjai EURÓPA 2020 Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája.
3. „Új Világgazdasági Nyitás” Magyarország Külgazdasági Stratégiája 2012–2020. A stratégiai dokumentum bemutatása: kidolgozási folyamat, szerkezet, jövőkép, helyzetelemzés, célok, eszköz- és intézményrendszer.

4. Magyarország külgazdasági Stratégiája 2019.2030, csatlakozó réazprogramok
5. Magyarország külgazdasági helyzete; a gazdasági fejlődés összefüggése a külgazdasággal
6. Magyarország külső egyensúlyának és adósságának alakulása; külkereskedelmi egyensúly alakulása hosszú távon; eladósodási hullámok a magyar gazdaságban; eladósodási hullámok a világgazdaságban, ennek okai; törekvések az adósságválságok felszámolására.
7. Kérdések, észrevételek, vita.
8. A fizetési mérleg összetevői és a jövedelemáramlás; külgazdasági szerkezet Európában.

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Nemzetközi gazdaságtan

A tantárgy megnevezése - (angolul): International economics

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 tanóra előadás

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0102K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László

Oktató(k): Dr. Becsey Zsolt László

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A legfontosabb mai külgazdasági viták, valamint a nemzetgazdaságok működését meghatározó nemzetközi feltételek gyakorlati értelmezésének bemutatása. A legfontosabb fogalmak (árfolyam-mechanizmusok, paritások, cserearányok stb.) értelmezése, jelentőségük és hatásaik bemutatása, valamint a világméretű tényezőáramlások okainak, rendszerének és következményeik értelmezése.

Tantárgyi tematika:

1. Globalizáció és regionalizáció; a globalizáció és a világgazdaság fogalma, a nemzetközi munkamegosztás új formái, centrum és periféria, globális gazdasági problémák.
2. A nemzeti, regionális és globális szabályozás kérdései, gazdasági régiók, regionális gazdasági tömörülések.
3. Nemzetközi gazdasági összefüggések mérése; nyitottsági mutatók, cserearány-mutatók.
4. Nemzetközi kereskedelem. Kereskedelempolitikai eszközök – vám és nem vám jellegű intézkedések. A vám jellegű intézkedések hatásai, előnyei és hátrányai az exportőr és az importőr tekintetében.
5. Nemzetközi tényezőáramlás. Nemzetközi munkaerő-áramlás. Migráció típusai, irányai, gazdasági hatásai.

6. Nemzetközi tőkeáramlás. A tőkeáramlás főbb irányai. Működőtőke-beruházások formái. Működőtőke-beruházások indítékai. Működőtőke-beruházások hatásai a befogadó és a tőkeexportőr országra nézve.
7. Nemzetközi pénzügyek. Árfolyam, árfolyam változására ható tényezők. Árfolyamrendszerek típusai.
8. Történelmi árfolyamrendszerek. Az árfolyam-politika alapösszefüggései és hatásmechanizmusa. Konvertibilitás.

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szereszhető érdemjegy

WTO és EU: a magyar külgazdaság globális és regionális keretei

A tantárgy megnevezése - (angolul): WTO and EU: the global and regional frameworks for Hungarian foreign trade

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás+4 szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: 1. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0103K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Várkonyi László, Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A WTO nemzetközi szerepének, szabályozási körének és működésének bemutatása. Az EU közös kereskedelempolitikája alapjainak és működésének megismertetése. Ezek különböző területein (árkereskedelem, szolgáltatás kereskedelem, szellemi tulajdonvédelem) elhelyezve a speciális magyar érdekek meghatározása. A magyar külgazdasági integráció főbb állomásai. A magyar külgazdasági függésrendszer okai és változásai.

Tantárgyi tematika:

1. A magyar külgazdaság a múltban (KGST)
2. Gazdasági jellegzetességeink.
3. A magyar tulajdonú export szerep, külső mérleghiány gondjai régen és most.
4. Regionális integrációink.
5. Beruházási trendek Magyarországon és azon kívül.
6. WTO integráció jellegzetességei, nemzetközi kereskedelmi szabályok, az EU-kereskedelempolitika jellegzetességei tágabban és számunkra (beruházásvédelem).

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

TANTÁRGYI ISMERTETŐ

II. FÉLÉV

A kereskedelemfejlesztés és működőtőke befektetések ösztönzése

A tantárgy megnevezése (angolul): Trade development and incentives for foreign direct investment

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás +6szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve:2. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0201K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Csaba Lajos János, Dobos Edina, Lédig Zoltán, Dr. Gordos Péter

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Magyar állami kereskedelemfejlesztés eszközei, céljai. Külföldi befektetési trendek, aktualitások, valamint az egyes befektetési döntések folyamatának megismerése. A MOL előadás kifejezetten az energiaszektorra fókuszál, míg a Richter a gyógyszeripari globális törekvéseket elemzi.

Tantárgyi tematika:

1. A kereskedelemfejlesztés államai segítsége, eszközei, KKV-k képzése, külön segítése
2. Beruházási trendek Magyarországon
3. Befektetési szempontok
4. Közvetlen külföldi tőkebefektetés regionális sajátosságai
5. Beruházási sajátosságok Magyarországon belül
6. Beruházás helyszínének kiválasztása
7. Nemzetközi tőkebefektetés az energiaszektorban a MOL példáján keresztül
8. A nagy tanácsadó cégek hazai befektetés-ösztönző tevékenységének lényege.

9. A nagy tanácsadó cégek magyarországi vállalatainak szerepe a működőtőke vonzásterületén.
10. Mire fókuszálnak a telephelyek kiválasztásában a nagy világcégek?
11. Az MVM, mint nemzeti bajnok, nemzetközi kapcsolatai, kereskedelmi és befektetési kooperációs lehetőségei.
12. Az Audi magyar terjeszkedésének minőségi jellemzői (K+F, szakképzés, beszállítói hálózat). Mit kér az Audi a magyar környezettől?

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Károli Tanulmányok a Gazdaság- és Társadalomtudományok Köréből I-II.-III-IV:

<https://ajk.kre.hu/index.php/945-karoli-tanulmanyok-a-gazdasag-es-tarsadalomtudomanyok-korebol-i.html>

<http://www.ksh.hu/>

<http://www.oecd.org/>

http://2010-2014.kormany.hu/download/e/88/41000/fdi_2013q4.pdf

Ajánlott irodalom: MOL, MVM, Audi, Richter weblapok

A külgazdasági folyamatok statisztikai elemzése

A tantárgy megnevezése (angolul): Statistical analysis of foreign trade relations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 előadás + 4szeminárium tanóra

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 2

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0209K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Budaházy György

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus végén a hallgató képes legyen önállóan külgazdasági folyamatok statisztikai elemzésére. Ismerje és értse a főbb külgazdasági mutatókat és a köztük lévő összefüggéseiket. Tudjon eligazodni a hazai és nemzetközi adatbázisokban, ismerje azok korlátait. Átfogó képe legyen a külgazdasági kapcsolatok elemzésének új nemzetközi irányvonalairól.

Tantárgyi tematika:

1. A külgazdasági statisztika fő területeinek (befektetések, külkereskedelem, turizmus) jelentőségének mérése és ennek kihívásai a GNI és a GDP részesedéseként.
2. Külkereskedelem a nemzeti számlában, fizetési mérlegben, ÁKM, I-O tábla, SUT.
3. Az áru- és szolgáltatáskereskedelem külkereskedelmének lényege és fejlődési irányai (ÁFA regisztrációk és SCV).
4. Adatbázisok és használatuk.
5. Statisztikai módszerek
6. Globális értékláncok. Hozzáadott érték alapú kereskedelem.
7. A KSH jogállása és az Eurostat, valamint más nemzetközi szervezetek viszonya (OECD).
8. A magyar tulajdonú vállalkozások statisztikai jellegű azonosítása, azok külgazdasági tevékenységének mérése, illetve ezek nehézségei.
9. Új elemzési trendek, kereskedelmi egységek jellemzői (TEC, STEC, TEC+)

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy.

Házi dolgozat készítése az előadásokon elhangzott témákhoz kötődően, 1–5. skálán terjedő érdemjegy. **Terjedelmi követelmények:** min. 7 oldal (12 600 karakter), max. 10 oldal (18 000 karakter). **Formai követelmények:** Times Roman betűtípus, 12-es betűméret (lapalji és/vagy szöveg közti lábjegyzet 10 betűméret), egyes (szimpla) sortáv, A4 lapméret, standard margóval, számozottak oldalakkal, tartalom- és irodalomjegyzékkel (a terjedelemben a tartalom- és irodalomjegyzék valamint a mellékletek nem számítanak bele) kell elkészíteni.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: Kiadott előadás vázlat, táblázatok és grafikonok.

Ajánlott irodalom:

Gazdaságstatisztika (tetszőleges)

Balance of Payment Manual (6 edition) forrás:

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf> ;

MSITS2010: <http://unstats.un.org/unsd/tradeserv/tfsits/msits2010.htm>

ESA95: <http://vmek.oszk.hu/06200/06256/06256.pdf>

forrás: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-42-02-585/EN/KS-42-02-585-EN.PDF

vonatkozó jogszabályok (elérhető a www.ksh.hu)

A magyar vállalatok külföldi befektetési és piaci működése

A tantárgy megnevezése (angolul): The foreign markets and investments of Hungarian corporations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 8 tanóra szeminárium

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 2

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0202K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Becsey Zsolt László Ph.D, Nagy Antal

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A magyar kis- és közepes, valamint a nagyvállalatok nemzetközi tevékenységének kibontakozása, felépítése. Mikor, milyen fejlődési stádiumban lépik át a határt, ott milyen típusú piacokat keresnek? Milyen eszközöket használnak a kis- és közepes vállalatok? Mi a jellemzője a nagyvállalatok terjeszkedésének? Valóban marad a vállalati irányítás és a stratégia, innováció Magyarországon?

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szereshető érdemjegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi

segédanyagok: előadások PowerPoint vázlatai, Dispomedicor, OTP, Atoll honlapjai, KSH adatok

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése (angolul): Law of international economic relations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 tanóra előadás

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 2

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0207K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt LászlóPh.D

Oktató(k): Dr. Deák Beáta

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a nemzetközi kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok magánjogi – elsősorban szerződéses – jogviszonyainak szabályozását vázolja fel. A tantárgy bemutatja a nemzetközi magánjogi (kollíziósjogi) módszer és a nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés közötti különbséget. A nemzetközi magánjogi módszeren belül főképp az egyes nemzetközi kereskedelmi-gazdasági jogviszonyokra vonatkozó joghatósági, elismerési és végrehajtási kérdésekre, valamint a szerződésre alkalmazandó jog meghatározására fókuszálunk. A nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés céljából pedig bevezetést nyernek a hallgatók a *lexmercatoria* kérdéskörébe, és ismertetjük a nemzetközi termékforgalomban gyakrabban előforduló szerződések nemzetközileg egységes szabályait (nemzetközi adásvétel, az árutovábbításával összefüggő szerződések, nemzetközi fizetési módok).

Tantárgyi tematika:

1. A nemzetközi gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok magánjogi feltételrendszerének szerkezete. A nemzetközi magánjogi kérdések: a joghatóság, a külföldi határozat elismerésének és végrehajtásának szerepe, forrásai. Az alkalmazandó jog meghatározásának kérdései és forrásai.
2. Az alkalmazandó nemzeti jog meghatározásának eszközei nemzetközi magánjogi szerződéseknél és egyéb, a gazdasági forgalom szempontjából lényegesebb magánjogi jogviszonyokban (jogi személyek személyes joga, dologi jog, szellemi alkotások joga).

3. A nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés, mint a nemzetközi magánjogi út alternatívája. A jogegységesítésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek. Az egyes jogforrás típusok és alkalmazásuk feltételei. A lexmercatoria. A szerződések tipizálása a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában.
4. A nemzetközi adásvétel joga: a Bécsi Vételi Egyezmény és az INCOTERMS. A közvetítői kereskedelem (nemzetközi forgalmazói és ügynöki szerződések).
5. A nemzetközi árutovábbítással kapcsolatos szerződések: nemzetközi fuvarjog és egyéb szerződések. A hajóraklevél, mint értékpapír. A nemzetközi fizetési módok szabályai.

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Kötelező irodalom:

Burián László - Cziegler Dezső – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010. vagy későbbi kiadás, az alább kijelölt részek (a 2010-es kiadás alapján): 17-53. o., 83-98.o., 152-161. o., 177-235. o.

Molnár István – Palásti Gábor – Osztovits András: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – Kiegészítő jegyzet, Werbőczy-sorozat; Patrocínium kiadó, Budapest, 2013. vagy 2014-es kiadás (ez utóbbi megjelenés alatt, tavasszal várható megjelenése), az alább kijelölt részek (a 2013-as kiadás alapján): 15-44. o., 139-199. o.

Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, KRIM Bt., Budapest, 2004. vagy későbbi kiadás, az alább kijelölt részek (a 2004.-es kiadás oldalszámait alapján): I. kötet: 8-34. old., II. kötet: 30-151. o., 196-213. o.

Jogszabályok:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 593/2008/EK RENDELETE (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról („Róma I. Rendelet”)

1979. évi 13. törvényerejű rendelet a nemzetközi magánjogról („Kódex”; „Nmjtv.”)

1987. évi 20. törvényerejű rendelet az Egyesült Nemzeteknek az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről szóló, Bécsben, az 1980. évi április hó 11. napján kelt Egyezménye kihirdetéséről

Ajánlott irodalom:

Burián László - Cziegler Dezső – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010. vagy későbbi kiadás

Mádl Ferenc – Vékás Lajos: nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 2012.

Molnár István – Palásti Gábor – Osztovits András: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – Kiegészítő jegyzet, Werbőczy-sorozat; Patrocínium kiadó, Budapest, 2013. vagy 2014-es kiadás

Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Krim Bt., 2004. vagy későbbi kiadás, I-II-III. kötet

A Károli Gáspár Református Egyetem *Európai és nemzetközi üzleti jog* mesterképzési szak ADATBÁZIS KÖZPONTJA: http://www.kre.hu/english/images/doc/llm_links_hu_final.htm

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Példa feleletválasztós tesztkérdések (a teszt végén a helyes válaszok külön):

1. Melyik jogvitát nem lehet eldönteni az alábbiak közül a Bécsi Vételi Egyezmény alapján? (A példákban szereplő összes érintett állam aláírta az Egyezményt.)

A. A Csónakház Kft. megrendel német gyártótól 30 db motorcsónakot, ám a német fél szerződészegő módon motor nélküli csónakokat szállít.

B. Magyar cég búzát szállít japán partnerének, amely ellentételezésként számítógépes chipeket szállít a magyar cégnek. Pénzmozgás az ügyletben nincs. A japán szállítás határidőn túli.

C. A magyar kft. a franciaországi székhelyű cégtől annak magyar telephelyén keresztül párizsi központjából megrendel öt mázsa provanszi sajtot. A sajt bűdösen és romlottan érkezik Magyarországra.

D. Tóth Lajos Olaszországban, nyári turistaútja alkalmával fagylaltot vásárol az olasz Rivierán sétálgatva. A fagylalt romlott, és Tóth Lajosra erős hasmenés jön, rosszul lesz és elájul.

2. Honnan tudja a tengeri hajófuvarozó azt, hogy az óceán egyik partján részére fuvarozási célból átadott árut kinek kell kiszolgáltatnia a célkikötőbe érkezéskor?

A. Az áru feladója berakodásnál fényképet ad át a fuvarozónak a vevőről.

B. Az akkreditíven szereplő név alapján történik a beazonosítás.

C. A fuvarozó megkapja berakodáskor a rekta-papír egyik részét, az ún. zálogjegyet. Aki a hozzá tartozó árujegyet felmutatja, annak adja át a rakományt.

D. A hajóstársaság a hajóraklevél felmutatójának fogja átadni a küldeményt.

3. Vevőként megbízom a bankomat azzal, hogy a tengerentúli eladó által megjelölt banknál különítsen el egy pénzösszeget abból a célból, hogy az eladó vételár címén ebből a pénzösszegeből kielégíthesse magát. A bankom saját bankszámlám terhére nyitja meg a tengerentúli banknál a számlát. Az eladó akkor juthat hozzá az ott elhelyezett összeghez (a vételárhoz), ha annál a banknál bemutatja azokat a dokumentumokat, melyeket eladó és vevő közösen határoz meg, és amelyek azt bizonyítják, hogy a vételár tárgyát képező árut útnak indította. A fenti konstrukció elnevezése:

- A. bankgarancia-szerződés
- B. akkreditív
- C. átutalás
- D. vinkulált inkasszó

4. Lehet egy szerződésre több jogot is választani?

- A. Igen, de csak abban az értelemben, hogy a szerződésből eredő kötelezettségeket feldaraboljuk: pl. adásvételnél az eladó kötelezettségeire „A” állam jogát, a vevőére „B” állam jogát alkalmazzuk
- B. Igen, de csak abban az értelemben, hogy a szerződés egyes megvalósulási fázisaira különböző jogot alkalmazunk.
- C. Igen, bármilyen értelemben
- D. Nem

5. A nemzetközi adásvételi szerződés részévé tették a felek az INCOTERMS valamely, általuk választott változatát. A szerződés tárgya 2.000 db. Ford autóalkatrész adásvétele. Az eladó amerikai, a vevő német. A szerződésben az "FOB New York" kitétel szerepel. Az eladó amerikai gyárából vasúton New Yorkba fuvaroztatja az adásvétel tárgyát, ahol átpakolják az óceánjáró fedélzetére, amely egyenesen Hamburgba viszi az árut. Hamburgban kirakodják, és innen vasúton kerül el a vevő telephelyére. Hamburgban a rakodásnál probléma adódik: a rakodáshoz használt daru lánca rakodás közben, a rakpart és a hajó fedélzete közötti részen, a víz fölött elszakad, és a konténer, amelyik az autóalkatrészeket is tartalmazta, a vízbe zuhan és azonnal elsüllyed. Amennyiben nem állapítható meg a rakodást végző cég vagy a fuvarozó felelőssége, kinek keletkezett kára (az esetleges biztosítási vonatkozásokat hagyja figyelmen kívül)?

A. Kára az eladónak keletkezett, ugyanis FOB klauzula esetén kirakodásnál a partra rakodás megtörténtével száll át a kárveszély. Ennek megállapításánál az számít, hogy a rakomány nagyobb része áthaladt-e a hajókorlát felett. Jelen esetben ez nem történt meg.

B. Kára a vevőnek keletkezett, mert az áruért a vevő az üzemből elhozataltól számítva visel felelősséget.

C. Kára a vevőnek keletkezett, mert a kárveszély átszállásának helye a példából kitűnően New York jelzett kereskedelmi kikötője.

D. Kára az eladónak keletkezett, mert az F klauzulák esetén a fuvarozás költségeit és veszélyét az eladó viseli.

Helyes megoldások: 1.D, 2.D, 3.B, 4.C, 5.C

A turisztika gazdasági jelentősége és hazai szerepe

A tantárgy megnevezése (angolul): The economic importance of tourism in the Hungarian economy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 6 tanóra előadás

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 2

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0208K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Nemes Andrea

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus áttekintést nyújt a turizmus gazdasági jelentőségéről, a turizmus rendszeréről, iparági szereplőiről és működési folyamatáról. Bemutatásra kerül a turizmus világgazdasági és hazai jelentősége. A tárgy elméleti és gyakorlati ismereteket nyújt államigazgatási és vállalkozási szinten.

Tantárgyi tematika:

A tantárgy keretén belül a hallgatók megismerik, és rendszerben látják a turizmus alkotó elemeit, működési mechanizmusát, felépítését és jellemzőit.

1. A turizmus és szabadidőipar jellemzői, legújabb nemzetközi és hazai keresleti és kínálati trendjei, aktuális kérdései.
2. A turizmus versenyképessége a World Economic Forum versenyképességi indexe alapján és a kormányok szerepe a turizmus ágazat versenyképességének alakításában.
3. A turizmus nemzetközi intézményei (pl. UNWTO, WTTC, EU és UNESCO).
4. A turizmus gazdasági jelentőségének mérése, mérőszámai. A turizmus szatellit számlája.
5. A turizmus támogatása Európai Unió forrásokból a 2014-2020 közötti időszakban.
6. Esettanulmányok.

Az értékelés módszere:

1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy.

Az előadás után rövid írásbeli tesztet kell megírnia a hallgatóknak az előadáson elhangzott anyagokból. Majd rövid esszét (maximum 15 oldal) kell írniuk az alábbi témákban: A turizmus és szabadidőipar elemzése egy választott országban, kitérve arra, milyen eszközökkel növelik a turizmus és szabadidőipar versenyképességét. Értékelés 1–5. skálán terjedő érdemjegy.

Terjedelmi követelmények: min. 7 oldal, max. 15 oldal **Formai követelmények:** Times Roman betűtípus, 12-es betűméret (lapalji és/vagy szöveg közti lábjegyzet 10 betűméret), egyes (szimpla) sortáv, A4 lapméret, standard margóval, számozottak oldalakkal, tartalom- és irodalomjegyzékkel (a terjedelemben a tartalom- és irodalomjegyzék valamint a mellékletek nem számítanak bele) kell elkészíteni.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi

segédanyagok: Az előadások anyagai.

Ajánlott irodalom:

UNWTO kiadványok

OECD Tourism Trends and Policies 2013. OECD Publishing.

Edgell, D. (2008) *Tourism policy and planning: Yesterday, Today and Tomorrow*, Oxford: Butterworth-Heinemann.

Pike, Steven (2008) *Destination Marketing. An integrated marketing communication approach*. Butterworth-Heinemann.

Nemes Andrea (2009): Az államszerepe a turizmusban. *Vezetéstudomány*, 40. évfolyam, 5. szám, pp. 53-67.

Nemes Andrea (2008): A turizmusgazdaság jelentősége nemzeti és regionális szinten. *Társadalom és gazdaság* 30. évfolyam, 2. szám, pp. 285-296.

Eurostat (2013) *Tourism Satellite Accounts (TSAs) in Europe*. European Union.

Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework (TSA: RMF 2008).

EU szakpolitikák

A tantárgy megnevezése (angolul): EU common policies

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 24 tanóra szeminárium

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0206K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Dr. Bába Iván, Dr. Becsey Zsolt László, Ph.D, Dr. Mocsáry Péter, Dr. Vajda László Sándor, Baksay Gergely, Szabó István Lőrinc

Értékelés módja: kollokvium

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgatók részletes, aktuális ismereteket szerezzenek az EU legfontosabb szakpolitikáinak felépítéséről, működéséről, jellegzetességeiről és kihívásairól. Szakszerű bevezetés és betekintés biztosítása ezen szakpolitikák terén, a főbb jellemzők és fejlődési állomások megismertetése, valamint gyakorlati betekintés és magyar nemzeti szempontok megismertetése. Emellett kiemelten tájékoztatást kapnak a külgazdasággal foglalkozó külügyi tárca felépítéséről, igazgatásának sajátosságairól.

Tantárgyi tematika:

1. A külügyi igazgatás rendszere, hazai és nemzetközi intézményi tagozódása
2. EU gazdaságpolitika, pénzügyi együttműködés: *A gazdasági és monetáris unió rendszere. Gazdaságpolitikai koordináció fejlődése és működése. Az Európai Szemeszter. Ún. „hatos” és „kettes” csomag. Fiskális paktum, euró-plusz paktum. Válságkezelés.*
3. Költségvetés: *Az EU költségvetésének jellege, szerkezete, bevételei, kiadásai. A költségvetés kidolgozása, a többéves tervek.*

4. Adózás: *Az egységes piac és az adóharmonizáció kapcsolata. Szerződéses alapok, az egyes adónemek. Közvetett és közvetlen adók. A fiskális verseny.*
5. Közös Agrárpolitika, Közös Halászati Politika: *A KAP és a KHP létrehozatala, fejlődése. Célok, alapelvek, hatály, kedvezményezettek. Termékpálya-szabályozás. Finanszírozás. Vidékfejlesztés. A KHP szabályozási eszközei.*
6. Környezetvédelem: *Kialakulása, szerződéses alapok. A származékos közösségi jog. A környezetvédelmi szakterületek fontosabb jogforrásai. Finanszírozás. A környezetvédelem integrációja más szakpolitikákba. Uniós akcióprogramok.*
7. Klímapolitika: *Az éghajlatváltozási politika szükségességéről. Nemzetközi együttműködési alapok, a kiotói rendszer. Az Unió klíma-energia szabályozási csomagja. A kibocsátás-kereskedelmi rendszer.*
8. Fenntartható fejlődés: *A fenntartható fejlődés megközelítése kialakulásának bemutatása, a 2015 utáni fejlesztési politika és a fenntartható fejlődési célok bemutatása, az ENSZ keretében zajló folyamatok és az EU szerepe.*
9. Regionális politika: *Az EU regionális politikájának kialakulása, elvei, jelenlegi formája, különös tekintettel a tavaly zárult többéves pénzügyi keret tárgyalások eredményére és a 2014-2020 programozási időszak szabályaira.*
10. Közlekedés: *Az EU közlekedési politikájának kialakulása, felépítése. Az egyes közlekedési ágazatok szabályozási sajátosságai.*
11. Energiapolitika: *Az EU energiapolitikájának hármas (versenyképesség, ellátásbiztonság, klímavédelem) felépítése, az energia belső piac kialakulása és működése.*

Az értékelés módszere: kollokvium, 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG-Orac, 2011

Kende Tamás - Szűcs Tamás: Bevezetés az Európai Unió politikáiba, CompLex, 2011

Bába Iván – Baller Barbara – Halász Iván - Tóth Norbert: A magyar külügyi igazgatás alapjai

Magyar és EU verseny- és állami támogatáspolitikai

A tantárgy megnevezése(angolul): Hungarian and EU competition and state aid regulations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 tanóra előadás

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték:3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0205K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Hargita Eszter, Dr. Horváth Botond

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog az Európai Unió egyik legfontosabb közpolitikájának a szabályozási oldala. A versenyjog jelentőségét az adja, hogy az EU, mint gazdasági közösség egységes belső piacának egyik legfőbb biztosítója. Az EU kormányának – a Bizottságnak – is lényegében itt vannak a legerőteljesebb jogosítványai.

A vállalati versenyjog azonban mára nem kizárólag európai jogterület, bár fejlődését a Bizottság és az Európai Bíróság joggyakorlata továbbra is alapvetően meghatározza. A versenyjog a nemzeti – és így a magyar – jogrendszerekben is súlyos szankciókkal megtámogatott kereteket kaptak. Mindezek a körülmények jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a gazdaság szereplői növekvő jelentőséget tulajdonítsanak a versenyszabályozásának, melynek ismerete mára nélkülözhetlenné vált.

Az Európai Unió állami támogatásokra vonatkozó előírásainak célja az egyenlő versenyfeltételek biztosítása a vállalkozások számára a belső piacon. E szabályok kötelezően betartandók a tagállamok, azon belül a támogatást nyújtók és a kedvezményezettek számára. A szabályok megszegése súlyos szankciókkal járhat (kapott támogatás kamattal történő visszafizetése), ezért különösen fontos e terület ismerete.

Tantárgyi tematika:

I. Versenyjog:

1. A versenypolitika globális fejlődése (történet, globalizáció, konvergencia, átmeneti gazdaságok)
2. A versenypolitika szerepe az EU működésében (demokrácia, integráció, liberalizáció)
3. Nemzetközi szervezetek szerepe a versenypolitika alakításában (OECD, UNCTAD, WTO)

II. Állami támogatások:

1. Nemzetközi kitekintés
2. EU állami támogatás fogalma
3. De minimis (csekély összegű) támogatás
4. Infrastruktúra támogatása
5. Összeegyeztethető támogatások
6. Eljárási szabályok
7. Állami támogatási eljárások versenyszempontú ellenőrzése Magyarországon
8. Állami Támogatási Modernizáció

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi

segédanyagok: Az előadáson kiosztott segédanyagok

Ajánlott irodalom:

David J. Gerber: Global Competition, Oxford, 2010

Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga, CompLex, 2014., Budapest

Magyar szakmai szervezetek külgazdasági tevékenysége

A tantárgy megnevezése (angolul): Foreignactivities and presence of Hungarian professional associations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 tanóra szeminárium

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0203K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt László Ph.D

Oktató(k): Kiss-Parciu Péter, Dr. Littvay-Kovács Áron, Dr. Becsey Zsolt László Ph.D, Végvári Kristóf, Hergár Annamária

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai elsajátításának célja: A kamarák külgazdasági területen kifejtett tevékenységének, a kereskedelemfejlesztésben betöltött szerepének megismertetése. A külgazdasági vérkeringésbe való bekapcsolódást elősegítő intézményrendszer, kapcsolati háló felhasználási lehetőségének szélesebb megismerése.

A magyar külgazdasági célok megvalósításának eszközzrendszere.

Tantárgyi tematika:

1. A magyar szakmai szervezetek külgazdasági tevékenysége tantárgy keretében rövid áttekintés a magyarországi civil szervezetekről, ill. jogi hátterükről, a kamarai rendszer főbb képviselői, a JVSZ története, kapcsolatrendszere, tevékenységének főbb pontjai, rövid beszámoló az elmúlt évek legjelentősebb eseményeiről, rendezvényeiről, a külgazdasági kapcsolattartás formái, a tevékenység csatornái, megújulási lehetőségek.
2. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara külgazdasági tevékenysége – A kamarai rendszerek nemzetközi áttekintése, jelentőségük külgazdasági szempontból – Az MKIK külgazdasági stratégiájának bemutatása – Az MKIK külgazdasági eszközzrendszere – 2014. évi kamarai külgazdasági programok ismertetése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara önálló külgazdasági tevékenysége.

3. A hallgató megismerheti azokat a konkrét kormányzati és európai uniós eszközöket, amelyek segítségével Magyarország külgazdasági célkitűzései megvalósításra kerülnek. Továbbá konkrét példákon keresztül megismerheti, hogy ezek az eszközök hogyan kerülnek alkalmazásra.
4. Magyarország gazdasági aktivitása a harmadik világban, különös tekintettel Afrikára. Hogyan lehet magyar termékekkel betörni erre a távoli piacra, a magyar tulajdonú kis cégek segítése.
5. A határon átnyúló gazdasági kapcsolatok szerepe a magyar külpolitikában.

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1999. évi CXXI. Törvény a gazdasági kamarákról

World Economic Forum

Global CompetitivenessReport

World CompetitivenessYearbook

Civil Törvény

www.tradehouse.hu

www.hipa.hu

www.exim.hu

www.balassiintezet.hu

www.danube-region.eu

www.ec.europa.eu/regional_policy (innen elérhető minden nemzetközi/határon átnyúló európai uniós programmal kapcsolatos információ és honlap)

www.ec.europa.eu/enlargement (innen elérhető minden nem EU-s országban elérhető európai uniós programmal kapcsolatos információ és honlap)

Ajánlott irodalom:

www.mkik.hu, www.eurochambres.be, <http://www.iccwbo.org/>

KSH statisztikák

IMD

Nemzetközi befektetésvédelmi szabályok és intézmények

A tantárgy megnevezése (angolul): International rules and institutions for the protection of foreign investments

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező tantárgy

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 tanóra előadás

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: 2. félév

Kreditérték: 3

Tantárgy kódja: AJ GDSZT0204K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba Attila

Oktató(k): Dr. Deák Beáta

Értékelés módja: kollokvium

Tantárgyi tematika:

1. A külföldi tulajdon elvonása, mint az állami eszközökkel történő tulajdonelvonás speciális vetülete. Az államosítás, kisajátítás és hasonló hatású intézkedések és azok megítélése a nemzetközi jogban. A joghatóság, kollíziós szabályok és anyagi normák szerepe a tulajdonelvonással összefüggő jogvitákban. Állami bírászkodás a külföldi tulajdon elvonásával összefüggő ügyekben.
2. Az Act of State doktrína.
3. A külföldi tulajdon védelmének speciális eszközei. Egyedi beruházási szerződés a külföldi beruházó és a fogadó állam között.
4. Kétoldalú beruházásvédelmi egyezmények. OECD beruházásvédelmi modellegyezmény: nemzetközi beruházási standardok egységes mintái.
5. A Washingtoni Konvenció (az ICSID-Egyezmény)
6. Beruházásvédelmi jogalkotás a nemzeti jogban
7. Nemzetközi Beruházásvédelmi Ügynökség (MIGA): célok, funkciók, tárgyi és személyi hatály

Az értékelés módszere: 1-5-ös skálán szerezhető érdemjegy

Kötelező irodalom:

Molnár István János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I. (Patrocinium Kiadó, 2016)

Jogszabályok:

1987. évi 27. törvényerejű rendelet az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

1988. évi XXIV. törvény a külföldiek magyarországi befektetéseiről

1989. évi 7. törvényerejű rendelet a Nemzetközi Beruházásbiztosítási Ügynökség létrehozásáról szóló, Szöulban, 1985. október 11-én kelt Egyezmény kihirdetéséről

2012. évi XLIV. Törvény a Nemzetközi Beruházásbiztosítási Ügynökség létrehozásáról szóló Egyezmény módosításának kihirdetéséről

Példák kétoldalú beruházásvédelmi egyezményekre:

1988. évi 5. törvényerejű rendelet a Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről szóló szerződés kihirdetéséről

33/1990. (VIII. 30.) Korm. Rendelet a Magyar Köztársaság¹ Kormánya és a Ciprusi Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről

74/1990. (IV. 25.) MT rendelet a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Amerikai EgyesültÁllamok Kormánya közötti beruházás garancia Megállapodás kihirdetéséről

1994. évi XCIV. törvény a Magyar Köztársaság és a Kínai Népköztársaság között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről Budapesten, 1991. május 29. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről

2007. évi CIX. törvény a Magyar Köztársaság és a Jordán Hasemita Királyság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló, Budapesten, 2007. június 14-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről

Ajánlott irodalom:

Az ICSID honlapja: <http://icsid.worldbank.org/>

MIGA honlap: <http://www.miga.org/>

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Példa feleletválasztós tesztkérdések (a teszt végén a helyes válaszok külön):

1. Rendszerint melyik nem tekinthető külföldi beruházásnak az alábbiak közül?

- A. Egy kanadai honosságú gazdasági társaság egy már meglévő magyar gazdasági kft-ben üzletrészt szerez 100.000 USD értékben.
- B. Egy magyar magánszemély saját tőkéjéből 1 Ft alaptőkével gazdasági társaságot hoz létre, az ottani szabályok szerint, az Egyesült Királyságban.
- C. Egy egyesült államokbeli cég megvásárol egy több millió Euro értékű gépsort egy francia cég németországi ügynökén keresztül.
- D. Egy oroszországi honosságú gazdasági társaság egy addig 100%-ban magyar tulajdonú kutatóintézet rendelkezésére bocsátja speciális, szabadalommal védett technológiáját apport formájában.

2. Vajon miért nem volt célszerű az amerikai beruházónak az Egyesült Államokban perelnie a *chilei réz esetében*, ha az USA-nak egyébként lett volna joghatósága az ügyre?

- A. Mert a chile-i bánya állami tulajdonban állt, ezért a koncessziós jogot bármikor jogszerűen államosíthatta Chile.
- B. Mert a felperes aligha tudta volna az esetleg neki kedvező ítéletet végrehajtatni Chile-ben az állammal szemben, hiszen saját joga szerint a chile-i állam államosítása jogszerű volt.
- C. Az Act of State doktrína miatt
- D. Mert az amerikai bíróság feltehetően a chile-i jogot alkalmazta volna az ügyre, márpedig aszerint – államosításról lévén szó – jogszerű volt a tulajdon elvonása.

3.A MIGA a következő kockázattípusból eredő veszteség ellen biztosíthatja a beruházásokat

- A. a fogadó állam kiszámíthatatlan gazdaságpolitikai intézkedései ellen
- B. a fogadó államban esetlegesen bekövetkező államcsőd ellen
- C. a valuta áttulások korlátozása vagy felfüggesztése ellen a fogadó államban
- D. súlyos nemzetközi biztonsági kockázatok ellen

Helyes válaszok: 1.C, 2.B, 3.C

SZAKDOLGOZATI TÉMAJEGYZÉK

- Az EU gazdasági integrációja, annak európai és globális gazdasági következményei
- A magyar ágazati politikák é szervezetek, eszközök szerepe a külgazdaságban, az érdekvédelmi és szakmai szervezetek szerepe
- A világ sikeres és kevésbé sikeres gazdasági feltörekvő modelljei
- Magyarország európai uniós integrációja, a diverzifikáció esélyei
- A magyar külgazdasági politika szektorális és relációs jellegzetességei
- A fejlett világ gazdasági rendszerének gondjai és problémái
- Az EU gazdasági integrációja, annak európai és globális gazdasági következményei
- A világ sikeres és kevésbé sikeres gazdasági feltörekvő modelljei
- Magyarország európai uniós integrációja, a diverzifikáció esélyei
- A magyar külgazdasági politika szektorális és relációs jellegzetességei
- Egyházjog
- A magyar ágazati politikák é szervezetek, eszközök szerepe a külgazdaságban, az érdekvédelmi és szakmai szervezetek szerepe
- A fejlett világ gazdasági rendszerének gondjai és problémái
- Magyarország európai uniós integrációja, a diverzifikáció esélyei
- A magyar külgazdasági politika szektorális és relációs jellegzetességei
- A világ sikeres és kevésbé sikeres gazdasági feltörekvő modelljei
- Az EU gazdasági integrációja, annak európai és globális gazdasági következményei
- A fejlett világ gazdasági rendszerének gondjai és problémái
- A magyar ágazati politikák é szervezetek, eszközök szerepe a külgazdaságban, az érdekvédelmi és szakmai szervezetek szerepe

A SZAKDOLGOZAT ÁLTALÁNOS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

- lapméret: A/4
- stílus: normál
- betűtípus: Times New Roman
- betűméret: 12
- sorköz: 1,5
- tabulátor: alapérték: 1,25 cm
- igazítás: sorkizárás
- nyomtatás formája egyoldalas
- sorvégen szavak elválasztása (ha szükséges)
- bekezdés behúzása: 1,25 cm jobbra
- margó:
  - bal: 3 cm
  - jobb: 2 cm
  - fent: 2 cm
- lábjegyzetben a hivatkozások
- A bekötött szakdolgozat külső borítójára felírandó a szakdolgozat szó, a dolgozat címe, a dolgozat írójának neve, a benyújtás évszáma
- A szakdolgozat első lapján szerepeltetni kell a kar teljes nevét, a szakdolgozat szót, a dolgozat címét, készítőjének nevét, valamint fel kell tüntetni azt, hogy ki volt a konzulens és mely oktatási szervezeti egység (szak) keretén belül készült.
-
- Minimális terjedelem: 60.000 karakter szóközökkel

ZÁRÓVIZSGA TÉTELSOR

1 tételt kell húzni

I. Általános külgazdasági alaptételek

1. A nemzetközi gazdasági folyamatok fő mérési eszközei és azok értékelése
2. A nemzetközi gazdaságtan fősodratú fejlődési vonulata, a szakosodás kiemelkedő elméletei, a nemzetközi kereskedelem liberalizálása, illetve a protekcionizmus
3. A GDP és a GNI felbontása, különbségei a nemzetközi tényezők áramlása okán. Mi az áruk és a szolgáltatás kereskedelmének trendje?
4. Milyen főbb befektetés védelmi keretegyezmények és intézmények vannak a nemzetközi gazdaságtanban?
5. Miért lényeges a nemzetközi gazdasági jog a magyar vállalatok külgazdasági politikájában?

II. Az EU szerepe a külgazdasági politikában

6. Magyarország és a WTO; az EU kereskedelempolitikájának főbb jellemzői; a külpolitika és a kereskedelempolitika kapcsolata az EU 28-nál
7. Magyarország integrációja és reintegrációja az EU egységébe; ennek gazdaságtana és főbb jellemzői; az EU költségvetése és Magyarország
8. Mi az EU gazdaságpolitikai együttműködésének hatása a magyar gazdaságpolitikára? Az euró zóna tagság előnyei és hátrányai
9. A külgazdasági folyamatok statisztikai elemzésében hogyan különböztetjük meg a főbb szempontokat, a határparitást? Mi a turizmus statisztikai mérésének sajátossága?
10. Az EU adópolitikai és energiapolitikai jelentősége

III. A magyar külgazdasági politika

11. Magyarország külgazdasági helyzete, főbb prioritásai, nyitottságának mértéke
12. A magyar külső eladósodottság és annak kezelése az elmúlt 50 évben
13. Mi a magyar külgazdasági stratégia és koncepció lényege;
14. A magyar kereskedelemfejlesztés főbb jellegzetességei és intézményei; fontosabb jogi és pénzügyi vonatkozásai
15. A befektetések ösztönzésének magyar és európai peremfeltételei
16. Milyen főbb peremfeltételei vannak a magyar IFDI beruházási politikának? Mi az EKD lényege?

IV. Gazdaságdiplomácia a gyakorlatban

17. A magyar külgazdasági intézményrendszer történelmi fejlődése a kommunizmus idejétől napjainkig
18. A bilaterális és multilaterális gazdasági szakdiplomácia különbsége; az egyes különleges szakdiplomáciai kérdések (pl. agrárügyek) jellegzetességei
19. A nagy magyar multi- vagy transznacionális cégek külgazdasági stratégiái
20. Milyen elvek és gyakorlat szerint járnak el nemzetközi ügyekben a magyar szakmai szervezetek; a vállalati vagy szervezeti külgazdasági sikerek előmozdítása

Oklevél minősítése

- A szakdolgozati bírálatok számtani átlagából megállapított jegy és a szakdolgozat védésére kapott jegy két tizedes jegyre kerekített átlaga.
- Az oklevél minősítése a szakdolgozat érdemjegy és a záróvizsga tételsorra kapott érdemjegy számtani átlaga (két tizedesjegyig)

jeles, ha az átlag: 4,51 – 5,00
jó, ha az átlag: 3,51 – 4,50
közepes, ha az átlag: 2,51-3,50
elégséges, ha az átlag: 2,00 – 2,5